

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 29 września 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie; Wydział VIII Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grażyna Robaczewska

Protokolant: sekretarz Małgorzata Tomczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2020 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletniego M. P. (1)

przeciwko M. P. (2)

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa kwotę alimentów należnych od pozwanego M. P. (2) na rzecz małoletniego powoda M. P. (1), ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 23 sierpnia 2011 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III RC 110/11 z kwoty 600 (sześciuset) złotych miesięcznie do kwoty 1.100 (tysiąca stu) złotych miesięcznie, płatnej z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności, poczynając od dnia 23 listopada 2018 r.;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie koszty postępowania między stronami;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego M. P. (2) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie kwotę 400 złotych, tytułem kosztów sądowych;

V. nadaje z urzędu wyrokowi w zakresie punktu I. rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt VIII RC 201/19

UZASADNIENIE

Małoletni M. P. (1), reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego M. P. (3) i działający przez zawodowego pełnomocnika, wystąpił do tutejszego Sądu z pozwem o podwyższenie alimentów orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 23 sierpnia 2011 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III RC 110/11, należnych małoletniemu od pozwanego M. P. (2) z kwoty 600 złotych miesięcznie do kwoty 1.600 złotych miesięcznie, płatnej do 10. dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności, poczynając od dnia

1 listopada 2018 r. Jednocześnie strona powodowa wniosła o udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania w sposób tożsamy z żądaniem pozwu.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że od ostatniego orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym pozwanego minęło 7 lat. W tym czasie znacznie wzrosły koszty utrzymania małoletniego M. P. (1), a także zwiększyły się ceny towarów i usług potrzebnych na zaspokojenie potrzeb tego małoletniego. Ponadto w okresie ustalania obowiązku alimentacyjnego pozwanego, małoletni wraz matką mieszkali u jej rodziców. Ponadto małoletni ma stwierdzoną

nadpobudliwość psychoruchową i wymaga szczególnej opieki w przygotowaniu się do zajęć w szkole oraz wymaga opieki psychologa. Oprócz tego matka małoletniego jest przewlekle chora, bowiem cierpi na rzadką chorobę pod postacią ziarniniakowości eozynofilowej.

W dniu 2 sierpnia 2019 roku pozwany, działając przez zawodowego pełnomocnika złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł on o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu tego stanowiska podał, że kwestionuje wyliczenie kosztów utrzymania małoletniego powoda, powołując się na ustalenia raportu Centrum im. A. S.. Ponadto pozwany kwestionuje potrzebę małoletniego do udziału w treningach piłki nożnej w profesjonalnym klubie, albowiem – jak podaje – małoletni ma jedynie 8 lat. Oprócz tego, matka małoletniego powoda miała zawyżyć wynagrodzenie pozwanego, a z kolei swoje możliwości – zaniżyć.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. P. (1) urodził się (...) w S. i pochodzi ze związku (...).

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego – k. 10.

Wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Gryficach zasądził od pozwanego M. P. (2) alimenty na rzecz małoletniego M. P. (1) w kwocie po 600 złotych miesięcznie, poczynając od 1 lipca 2011 r. płatne z góry do 15. Dnia każdego miesiąca, z odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym w razie opóźnienia w płatności każdej z rat oraz dalszymi odsetkami ustalonymi ustawowo.

Dowód : wyrok Sądu Rejonowego w G. – k. 11.

Rodzice małoletniego powoda pozostawali w nieformalnym związku i zamieszkiwali w Holandii. Po rozstaniu się z pozwanym, matka małoletniego powoda, będąc jeszcze w ciąży, wróciła do Polski i zamieszkała ze swoimi rodzicami. W chwili orzekania o obowiązku alimentacyjnym pozwanego, małoletni powód miał rok i dwa miesiące. Na koszty jego utrzymania składały się miesięcznie koszty wyżywienia – 400 złotych; pieluch – 100 złotych; odzieży – 100 złotych; kosmetyków – 100 złotych. Ponadto matka powoda partycypowała w kosztach utrzymania mieszkania u rodziców w kwocie po 200 złotych miesięcznie, tytułem opłat za mieszkanie. Matka małoletniego powoda nie pracowała zarobkowo, nie pobierała żadnych świadczeń, zarejestrowana była jako osoba bezrobotna bez prawa do pobierania zasiłku.

Dowód – w aktach sprawy III RC 110/11:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej mał. powoda – karta 32v
- zaświadczenie PUP w G. – karta 5.

Pozwany M. P. (2) pracował w Holandii jako operator obrabiarek i za wykonywaną pracę otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1240 euro miesięcznie. Nadto pozwanemu przysługiwało w Holandii prawo do pobierania zasiłku rodzinnego na małoletniego powoda w kwocie 447 euro kwartalnie, które przekazywał matce małoletniego. Na koszty utrzymania pozwanego składały się opłaty za mieszkanie – 600 euro, wyżywienie – 150 euro i ubezpieczenie – 100 euro. Oprócz małoletniego nie posiadał żadnych innych dzieci na utrzymaniu. W miarę możliwości pozwany dokonywał zakupów artykułów dla małoletniego powoda.

Dowód – w aktach sprawy III RC 110/11:

- przesłuchanie pozwanego M. P. (2) – karta 32v
- zaświadczenie o wynagrodzeniu – karta 23.

Obecnie małoletni powód ma 10 lat. Na jego utrzymanie matka małoletniego przeznaczają miesięcznie następujące kwoty: wyżywienie – 600 złotych; opłaty szkolne – 80 złotych; zajęcia piłki nożnej – 130 złotych; rozrywka, tj.

szczególnie kino i bawialnia – 100 złotych; opłata za telefon małoletniego – 30 złotych; opłata za obiady w szkole – 70-80 złotych; fryzjer i środki higieny – 60 złotych; środki czystości – 20 złotych; odzież – 100 złotych; wakacje i ferie – 250 złotych w przeliczeniu na miesiąc; leki w razie infekcji oraz suplementy diety – 60 złotych; dentysta – 25 złotych w przeliczeniu na miesiąc. Łącznie jest to kwota 1.535 złotych. W utrzymaniu mieszkania, w którym mieszka małoletni powód wraz z matką, pomagają im rodzice M. P. (3). To oni uiszczają obecnie wszelkie opłaty za to mieszkanie, które wynoszą około 700 złotych miesięcznie (czynsz 400 zł, 78 abonament rtv, 200 – 250 zł miesięcznie tytułem opłat za energię elektryczną). Po dodaniu tego wydatku w 1/2 jako udziału małoletniego w kosztach utrzymania mieszkania – łączny koszt utrzymania małoletniego powoda wynosi około 1.885 złotych miesięcznie.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – k. 89-91 i 204-205;
- opłata za zajęcia sportowe – k. 195.

Matka małoletniego powoda M. P. (3) od 10 stycznia 2020 roku podjęła pracę i do marca zarabiała kwotę 350 złotych miesięcznie, a następnie kwotę 940-970 złotych miesięcznie. Dodatkowo otrzymuje świadczenie z programu Rodzina 500+ i co roku 300 złotych z programu Dobry Start. Została jej również czasowo przyznana renta w kwocie około 900 złotych miesięcznie.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – k. 89-91 i 204-205;
- zaświadczenie o dochodzie M. P. (3) – k. 188.

M. P. (3) choruje na eozynofilową ziarniniakowatość z zapaleniem naczyń i przewlekłe zapalenie zatok przynosowych, przerost małżowin nosowych dolnych i astmę oskrzelową. Ponosi ona koszty swojego leczenia, obecnie na leki przeznacza 50 złotych miesięcznie, w przeszłości były to kwoty sięgające 600 złotych miesięcznie. Odczuwa ona dolegliwości choroby i w związku z tym nie może ona podjąć pracy w pełnym wymiarze.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – k. 89-91 i 204-205;
- dokumenty medyczne dot. M. P. (3) – k. 20-21;

Pozwany M. P. (2) od 12 lat mieszka w Holandii i tam pracuje jako kierowca zawodowy. Otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 1750 euro miesięcznie. Mieszka ze swoją aktualną partnerką w wynajmowanym przez nią mieszkaniu. Pozwany ma na utrzymaniu jedynie małoletniego powoda. Na własne utrzymanie pozwany ponosi następujące miesięczne wydatki: opłaty za mieszkanie – 500 euro; wyżywienie – 200 euro; ubezpieczenie – 120 euro; ubezpieczenie samochodu i podatek drogowy – 100 euro; telefon – 50 euro. Łącznie około 1 000 euro miesięcznie. Średnio dwa razy w roku odwiedza syna w Polsce i wtedy zakupuje mu prezent, a niekiedy zakupuje dla niego również odzież.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego – k. 205.

Małoletni powód M. P. (1) jest uczniem piątek lasy szkoły podstawowej. Ma trudności w nauce i funkcjonowaniu na lekcjach. Rozpoznano u niego zaburzenie hiperkinetyczne z deficytem uwagi. Ma on również deficyty w zdolności spostrzegania i pamięci wzrokowej. Zlecono dla małoletniego udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych i stała pomoc w przygotowaniu się małoletniego do lekcji.

Dowód:

- zaświadczenie lekarskie dot. małoletniego – k. 15-16;
- opinia Poradni P.–Pedagogicznej – k. 17-18;
- zaświadczenie od lekarza dot. małoletniego – k. 19;

Pozwany z małoletnim widuje się dwa razy do roku. Małoletni spędził u pozwanego w Holandii tydzień wakacji, ponadto pozwany kilka razy do roku dokonuje zakupów odzieży dla małoletniego, prezentów, czasami partycypuje w kosztach związanych z piłką, w zeszłym roku kupił małoletniemu walizkę a dwa lata temu tablet.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda – k. 89-91 i 204-205.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowiły przepisy: art. 138 kro oraz art. 133 § 1 i art. 135 § 1 i 2 zd. drugie ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359). Zgodnie z tymi przepisami rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem swojego dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, zaś zakres tych świadczeń zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców, przy czym jeśli świadczenie to nie polega na osobistych staraniach o utrzymanie i wychowanie małoletniego dziecka, to wówczas polega ono na pokrywaniu całości lub części kosztów jego utrzymania lub wychowania. W myśl art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Na treści ostatniego z cytowanych przepisów oparte zostało powództwo o podwyższenie alimentów dla małoletniego powoda.

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka spełnia doniosłe funkcje społeczne, umacnia więzi rodzinne i wzajemną odpowiedzialność za członków rodziny. Ma on więc wymiar moralny i ekonomiczny. Rodzice dziecka w naturalnym porządku rzeczy są zobowiązani do utrzymania swego potomstwa i do przygotowania go do samodzielnego życia¹. Doniosłość tego obowiązku jest poglądem przyjętym w polskim orzecznictwie. Wskazuje się w nim, że obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka – zarówno zrodzonego w małżeństwie, jak i dziecka pozamałżeńskiego – jest indywidualnym obowiązkiem każdej matki i ojca dostarczania swojemu dziecku środków utrzymania i wychowania. Obowiązek ten podlega regulacji specjalnej, uprzywilejowanej i jest wyrazem właściwej dla naszego ustawodawstwa rodzinnej zasady dobra dziecka².

W świetle art. 138 kro, w zakresie kognicji Sądu w niniejszej sprawie wchodziło dokonanie porównania stanu i sytuacji majątkowej stron istniejącej w chwili orzekania w niniejszej sprawie z sytuacją istniejącą na dzień orzekania w sprawie o alimenty rozpoznaną przez Sąd Rejonowy w Gryficach w sprawie o sygnaturze akt III RC 110/11, ustalenie aktualnych możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, zakresu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda i zakresu osobistego udziału każdego z rodziców w utrzymaniu i wychowaniu małoletniego powoda. Powyższe okoliczności Sądu ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach III RC 110/11 Sądu Rejonowego w Gryficach, przesłuchania pozwanego i przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda, a także dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy ocenionych przez pryzmat doświadczenia życiowego i zawodowego.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż od momentu wyroku zasądzającego alimenty do momentu wyrokowania w niniejszej sprawie upłynęło 9 lat. Jest bardzo długi okres, w którym sytuacja majątkowa stron a przede wszystkim potrzeby małoletniego uległy diametralnym zmianom, albowiem w chwili orzekania przez Sąd Rejonowy w Gryficach małoletni M. P. (1) miał niespełna półtora roku, w chwili obecnej zaś jest już w wieku szkolnym, co oznacza całkowitą zmianę zakresu potrzeb małoletniego oraz niewątpliwą wzrost kosztów jego utrzymania.

W odniesieniu do zakresu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda, Sąd kierował się wyliczeniem wydatków przedstawionym przez jego matkę M. P. (3). Na koszty utrzymania małoletniego powoda składają się wydatki na jego wyżywienie, opłaty szkolne; zajęcia piłki nożnej; rozrywka; opłata za telefon; opłata za obiady w szkole; fryzjer i środki higieny; środki czystości; odzież; wakacje i ferie; leki w razie infekcji i suplementy oraz dentysta. Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego o tym, że z uwagi na młody wiek małoletniego powoda, zajęcia z piłki nożnej w ramach klubu piłkarskiego nie wchodzą w zakres potrzeb tego małoletniego i że również z uwagi na jego wiek, nie można traktować tego zajęcia za jego pasję. Sąd stoi na stanowisku, że wiek małoletniego powoda jest adekwatny do tego, aby ujawniła się w nim pasja i dziedzina, jaką jest piłka nożna, nadaje się do tego, aby traktować to zainteresowanie jako usprawiedliwioną potrzebę małoletniego.

Do kosztów utrzymania małoletniego Sąd wlicza koszty mieszkania, w którym wraz z matką zamieszkuje, mimo, że obecnie to dziadkowie małoletniego ponoszą opłaty w ramach pomocy. Sąd stoi na stanowisku, że nie można traktować pomocy materialnej dziadków małoletniego jako stałego czynnika. Za utrzymanie małoletniego, odpowiedzialność ponoszą w pierwszej kolejności jego rodzice i jeśli nie zachodzą nadzwyczajne okoliczności, nie mogą oni wykorzystywać czynności innych osób, nawet członków rodziny, w spełnianiu tego obowiązku. Przeciwnie założenie prowadzi do sytuacji, w której obowiązek alimentacyjny dziadków wyprzedza obowiązek alimentacyjny rodziców, do czego w niniejszej sprawie nie ma żadnych przesłanek. Zatem przy uwzględnieniu kosztów mieszkania – łączny koszt utrzymania małoletniego powoda wynosi około 1.885 złotych miesięcznie.

W tym miejscu należy podać, że pozwany jest ogólnie zdrowym mężczyzną, który od kilkunastu lat pracuje za granicą. Otrzymuje on wynagrodzenie w kwocie około 1750 euro miesięcznie, zaś na własne utrzymanie przeznacza kwotę 1.000 euro miesięcznie. Różnica pomiędzy tymi kwotami to 750 euro miesięcznie, tj. w przeliczeniu na polską walutę, kwota około 3.300 złotych miesięcznie. Biorąc to pod uwagę, należy stwierdzić, że możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego są wystarczające do pokrycia kosztów usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda w uzasadnionym tymi potrzebami zakresie.

Sąd obciążył pozwanego ponad połową kwoty potrzebnej do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb powoda, biorąc pod uwagę, że pozwany widuje się z małoletnim około dwa razy w roku, wobec tego ciężar osobistych starań w wychowanie małoletniego spoczywa w większości na matce powoda. Sąd uwzględnił również, że pozwany sporadycznie kupuje małoletniemu elementy odzieży, obuwi, zakupił walizkę czy tablet, oraz partycypował w części w wydatkach związanych z trenowaniem przez małoletniego piłki nożnej. Ponadto małoletni spędził u ojca w Holandii tydzień wakacji.

W związku z tym w myśl powyżej powołanych przepisów, Sąd obciążył pozwanego świadczeniami alimentacyjnymi na rzecz małoletniego powoda w kwocie 1.100 złotych miesięcznie. Tak też orzeczono w punkcie I sentencji wyroku, zaś w konsekwencji tego rozstrzygnięcia, w punkcie II sentencji oddalono powództwo w pozostałym zakresie.

Na podstawie art. 100 kpc, z uwagi na to, że pozwany uległ żądaniu pozwu w połowie, Sąd w punkcie III sentencji wyroku zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu.

W punkcie IV sentencji wyroku Sąd nakazał pobrać od pozwanego kwotę 400 złotych, tytułem kosztów sądowych, ustaloną na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 288, 755 i 807). Natomiast w punkcie V sentencji wyroku, stosownie do przepisu art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd w zakresie punktu pierwszego wyroku nadał z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

Biorąc pod uwagę całokształt przedstawionych wyżej okoliczności i rozważań Sąd na podstawie przytoczonych wyżej przepisów orzekł, jak w sentencji wyroku.

1 T. S., Obowiązek alimentacyjny, s. 758-759, [w:] red. T. S., Prawo rodzinne i opiekuńcze. System Prawa Prywatnego, wyd. 2, W. 2011.

2 Uchwała Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86.